

державами прав та гарантій їх забезпечення, передбачених Конвенцією.

З огляду на складну внутрішньо-політичну ситуацію та потенційну можливість загострення стану безпеки людей як у нашій державі, так і у світі загалом, питання конституційно-правового статусу біженців і внутрішньо переміщених осіб ще досить тривалий час буде залишатися актуальним.

Аналіз чинного законодавства та практики його застосування свідчить про те, що діяльність держави в цьому напрямку помітно активізувалася. Насамперед йдеться про додаткові гарантії, покликані полегшити процес зміни місця проживання внутрішньо переміщених осіб та отримання такого соціального забезпечення, яке могло б хоч частково компенсувати втрати, що виникли через вимушену зміну місця проживання. Зрозуміло, що Україна розпочала роботу в цьому напрямі за відсутності належної законодавчої основи, тому конституційно-правовий статус біженців і внутрішніх переселенців станом на тепер не відповідає дійсним потребам таких осіб. Тож зазначені правові інститути, на нашу думку, потребують подальшого законодавчого вдосконалення.

Література:

1. Кількість біженців в Україні зростає останні п'ять років URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3066785-kilkist-bizenciv-v-ukraini-zrostaє-ostanni-pat-rokiv.html>.
2. Допомога біженцям і переселенцям в Україні URL :<http://www.fdu.org.ua/ua/news/21775>

Лазарєва Я. А.,

*курсантка факультету підготовки
фахівців для підрозділів
кримінальної поліції*

*Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ*

Науковий керівник:

Сасенко М. І.,

*доцент кафедри
теорії та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
кандидат юридичних наук, доцент*

ПРОБЛЕМА УТВЕРДЖЕННЯ ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ «КРІЗЬ ПРИЗМУ» ІСТОРИЧНОГО ПРОЦЕСУ

Питання трансформування демократичної політики в Україні є одним із найактуальніших на сьогодні, адже проходила у декілька етапів свого становлення. Після здобуття незалежності, українська держава прагнула втілити

демократію в умовах глобальної гуманізації людства, а також змогло оптимально визначити основний зміст, цілі та пріоритети стратегії формування ментальної (духовної) сфери.

Макс Вебер у своїх працях із цього приводу зазначає, що для цього треба одночасно відкривати перед людиною широкі перспективи цивілізаційного діалогу та набуття глобальних ліберальних цінностей [1, с. 176]. В даний час людство формує гуманітарний світогляд, який лежить в основі ліберально-демократичних цінностей.

Нині питання довіри до держави та її провідних інститутів є найбільш болючим питанням, яке потрібно негайно вирішити. Нова стратегія державного курсу повинна бути спрямована на максимальний політичний консенсус, соціальну консолідацію населення, його узгодження основних цілей та механізмів реалізації основних принципів демократії.

Також специфічний статус інститутів громадянського суспільства є однією з головних особливостей сучасного етапу інституціоналізації демократії. З одного боку, під час революційних подій 2013-2014 рр. простежувалася їх активізація та активізація громадянської активності.

Якщо говорити про особливості побудови демократії в Україні, можна виділити наступні проблеми:

1) демократичні зміни почалися на тлі багатьох передумов переходу до демократії: в економіці, в соціальній сфері, в культурі, в політиці;

2) неоднорідність українського суспільства (структурована соціально-економічними, ідеологічними, етнічними, релігійними, регіонально-культурними, мовними особливостями, відмінностями зовнішньополітичних орієнтацій тощо) ускладнює побудову стабільної демократії [2, с. 104];

3) драматичний характер ситуації посилює потребу України одночасно вирішити два складні завдання: подолати багато негативних наслідків авторитарного минулого, побудувати демократію та вирішити складні соціально-економічні проблеми;

4) беспорядність влади в умовах соціально-економічної кризи знецінює демократичні цінності та принципи правління в очах пересічних громадян; Демонстрація розчарування в демократії - це тенденція до «поливання» електорату, посилення аполітичності молоді;

5) політична еліта, яка не змогла досягти консенсусу між собою, навіть задля визнання спільного та рівного інтересу у забезпеченні демократичних інститутів та розробці спільної програми демократичних реформ, не сприяє зміцненню демократії;

6) відсутність загальнодержавного обговорення складних проектів демократичної трансформації, недостатньо розвинені форми контролю над урядом і чиновниками, відводять населенню роль пасивного спостерігача за кулісними зіткненнями та соціально-економічними експериментами в суспільстві, тим самим посилюючи масове соціальне відчуження;

7) демократія формується давно, і відсутність реальних позитивних

змін в українському суспільстві створює величезну соціальну нетерпіння та розчарування.

Отже, в Україні встановлення демократії ускладнюється цілим рядом причин. Серед них можна назвати такі як: аморфність членів суспільства до громадянської діяльності внаслідок тривалої апатії до суспільно – політичних процесів за комуністичного режиму; слабкість відчуття особистої відповідальності та ініціативи, вороже ставлення до підприємницької діяльності та збільшення обсягів приватної власності; відсутність ідеалів та цінностей; надмірність щодо національного питання у політиці. Націоналізм використовується як своєрідний засіб маніпулювання масами.

В нашій державі, процеси, спрямовані на демократичний розвиток, на жаль, відбуваються не шляхом узгодження позицій, взаємних домовленостей та поступок, а шляхом взаємних звинувачень і створення безперервного ланцюга конфліктів.

Ступінь розвитку демократії дедалі більшою мірою стає умовою ефективного управління, а останнє, в свою чергу, є гарантом стабільності демократичного політичного режиму суспільства, розширення і поглиблення конституційних основ демократизму в організації і діяльності апарату державного управління. Надії суспільства на динамічне поліпшення умов життя переважної більшості населення можуть справдитися лише за високої ефективності державного управління, що діє в конституційно-правових рамках демократії [3, с. 104].

Демократизм держави визначається не тільки тим, що народ має доступ до управління нею, а й тим, наскільки в суспільстві утвердилося верховенство права, котрому підпорядковується як влада держави, так і влада народу. Тому першочерговими завданнями на сьогоднішній день є подолання протиріччя між демократичною формою та недемократичною сутністю інститутів влади. Набуття політичними інститутами не тільки демократичної форми, але й демократичного змісту, продукування ними реальної демократичної політики.

Література:

1. Вебер М. Избранные произведения. URL:<http://tehne.com> (Дата звернення 01.12.2020 р.)
2. Прокопчук І. Поняття і типологія демократії. *Людина і політика*. 2003. №3. С. 97-105
3. Конфліктогенний характер демократичного розвитку українського суспільства і його вплив на державно-управлінське середовище. *Державне управління: удосконалення та розвиток* № 5, 2010. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua> (Дата звернення 01.12.2020 р.)